

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे / जून – २०२३

द्वितीय वर्ष

सत्र – ४

विषय:- समाजशास्त्रीय विचारवंत (भाग-२) (SC-401)

दिनांक : ०६/०६/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन) (४०)

१. वैशिष्ट्ये, कार्य-अपकार्य या मुद्द्यांच्या आधारे वेबरचे नोकरशाहीविषयक विचार वर्णन करा.
२. 'प्राथमिक समूह' व 'प्रतिबिंबित स्वत्वाची कल्पना' या संकल्पना स्पष्ट करून दोहोंमधील परस्परसंबंधांवर चर्चा करा.
३. कृती म्हणजे काय? परेटो यांचे तर्कसंगत व तर्कविसंगत कृतीविषयीचे विचार सोदाहरण स्पष्ट करा.
४. सोरोकीन यांचे संस्कृतीविषयक विचार विशद करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. वेबरने अधिकारांचे कोणते प्रकार सांगितले आहेत ?
२. सामूहिक वर्तनाबाबत कूलेंचे विचार मांडा.
३. परेटो यांचे भ्रांत तर्काचे प्रकार लिहा.
४. परेटो यांचे अवशिष्टांचे कोणतेही तीन प्रकार लिहा.
५. सोरोकीन यांचे क्रांतीविषयक विचार स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)

१. प्रोटेस्टंट नीतीमूल्ये व भांडवलशाहीचा विकास यामधील परस्परसंबंध वेबरने कसा मांडला आहे ?
२. परेटो यांचा श्रेष्ठींच्या अभिसरणाचा सिद्धांत विशद करा.
३. सोरोकीन यांचे सामाजिक आंतरक्रियांविषयक विचार सोदाहरण स्पष्ट करा.
४. सोरोकीन यांचे सामाजिक परिवर्तनविषयक विचार मांडा.

Translation in English

Sub: Sociological Thinkers (Part-II) (SC-401)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Describe Weber's thoughts on bureaucracy on the basis of its characteristics, functions and dysfunctions.
2. Explain the concept 'primary group' and looking glass self and discuss interrelationship between them.
3. What is action? Explain Pareto's views on logical and nonlogical action with examples.
4. Elucidate Sorokin's thoughts on culture.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Which are the types of authority stated by Weber?
2. State Cooley's views on collective behavior.
3. Write Pareto's types of derivations.
4. Write any three types of residues stated by Pareto.
5. Explain Sorokin's thoughts on revolution.

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. How Weber has stated interrelationship between protestant Ethics and development of capitalism ?
 2. Elucidate Pareto's theory of circulation of elites.
 3. Explain Sorokin's views on social interaction with examples.
 4. State Sorokin's thoughts on social change.
-